

# Міністерство науки і освіти України Університет митної справи та фінансів

## ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

з дисципліни: «Політична економія» та  
«Мікроекономіка»

на тему «Вільні економічні зони та їх роль в  
економічному розвитку України »

Підготувала:  
Студентка I курсу  
Групи ФК-15-1  
Данилюк В.Ю.

Дніпропетровськ, 2016

# Актуальність теми та мета

Актуальність теми полягає в тому, що створення вільних економічних зон (далі ВЕЗ) є порівняно нове і найперспективнішим напрямом у економічній політиці.



Мета дослідження: на основі отриманих знань правильно, об'єктивно і всебічно дати загальну характеристику вільних економічних зон, а також визначити проблеми та перспективи їх розвитку в Україні.

# Предмет, об'єкт та завдання дослідження

Об'єктом курсового дослідження є вільні економічні зони України. Предметом дослідження є роль вільних економічних зон в економіці України.



Завдання дослідження полягає у тому, щоб:

- розкрити сутність категорії «Вільна економічна зона»;
- дослідити економічну природу вільних економічних зон;
- проаналізувати стан та функціонування вільних економічних зон в Україні;
- визначити проблеми і перспективи вільних економічних зон в економічній системі України;

# Вільна економічна зона

У ЗУ «Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон» наводиться таке визначення:

**«Спеціальна (вільна) економічна зона уявляє собою частину території України, у якій встановлюються і діють спеціальний правовий режим економічної діяльності і порядок застосування та дії законодавства України. На території спеціальної (вільної) економічної зони впроваджуються пільгові, митні, валютно-фінансові, податкові та інші умови економічної діяльності національних і іноземних юридичних та фізичних осіб»**



# Цілі створення ВЕЗ:

```
graph TD; A[Цілі створення ВЕЗ:] --> B[Науково технічні цілі]; A --> C[Економічні цілі]; A --> D[Соціальні цілі.];
```

Науково  
технічні  
цілі

Економічні  
цілі

Соціальні  
цілі.

## Таблиця 1

## ВЕЗ в Україні

№	Назва(місце розташування)	Площа (га)	Визначений діяльності	термін	Фактичний період реалізації проектів(роки)
1	Славутич(м.Славутич)	2000	30.06.1999-01.01.2020	рр.	1999-2013
2	Азов(м.Маріуполь)	314,8	21.07.1998-21.07.2058	рр.	2001-2012
3	Донецьк(м.Донецьк)	466	21.07.1998-21.07.2058	рр.	2000-2013
4	Закарпаття(Ужгородський та Мукачівський райони)	737,9	09.01.1999-09.01.2029	рр.	1999-2013
5	Яворів(Яворівський район)	116	17.02.1999-01.01.2020	рр.	1999-2013
6	Куртополіс Трускавець(м. Трускавець)	774	01.01.2000-01.01.2020	рр.	2000-2011
7	Інтерпорт Ковель( Ковельський район та м.Ковель)	56,77	01.01.2000-01.01.2020	рр.	н/з
8	Порто-франко(м.Одеса)	32,5	01.01.2000-01.01.2025	рр.	2001-2013
9	Порт Крим( м. Керч)	27	01.01.2000-01.01.2030	рр.	2001-2009
10	Миколаїв( м.Миколаїв)	865	01.01.2000-01.01.2030	рр.	2001-2009
11	Рені( м. Миколаїв)	94,36	17.05.2000-17.05.2030	рр.	2001-2012

## Таблиця 2 Кількісні показники ВЕЗ України

Найменування показника	2011	2012	2013
Кількість діючих			
Усього за ВЕЗ	8	7	6
Кількість проектів			
Усього за ВЕЗ	99	94	88
Кількість підприємств			
Усього за ВЕЗ	96	911	85



# Таблиця 3 Основні загальні результати функціонування ВЕЗ станом на 01.01.2014

Назва / показники	Залучені інвестиції, млн. дол. США		Створені нові робочі місця		Платежі до бюджету та державних цільових фондів, млн. грн.		Обсяг отриманих пільг зі плати податків та мита, млн. грн.		Дохід від реалізації продукції, млн. грн.	
	по 2005*	загалом	по 2005*	загалом	по 2005*	загалом	по 2005*	загалом	по 2005*	Загалом**
Славутич	33,7	49,7	455	1204	21,4	141,3	28,5	29,169	209,3	1213,6
Азов	7,5	23,1	120	228	27,4	78	1,5	6	139,5	294,7
Донецьк	6,8	6,8	588	695	79,3	174,4	43	549,8	867,8	1996,8
Закарпаття	75,7	358,1	2006	7538	475,5	4770	100,6	890	4899,5	36078,1
Яворів	82,6	208,7	4760	6440	147,4	1112,2	83,4	161	1885,1	11110,7
Курорт-поліс Трускавець	79,2	116,7	526	1442	39	106,4	15,6	15,9	305,5	791
Порто-франко	17,2	58	303	476	16,5	313	19	73,3	94,6	1331,7
Порт Крим	0,3	0,9	3	4	6,1	6,4	0	0	0	0
Миколаїв	59,4	65,5	634	756	247	785,9	83,5	83,5	1266,1	3803
Рені	3,1	14,3	134	197	1,4	18,6	0,2	0,2	14,7	127,9
Загалом	365,5	901,8	9529	18980	1061	7506,2	375,3	1808,9	9682,1	56887



Для нормального функціонування ВЕЗ необхідно розробити програму її розвитку, що врахувала б варіанти створення фінансової та банківської інфраструктур ринкової економіки в зоні, які повинні створити умови для першочергового накопичення капіталу, здатного забезпечити інвестування не лише простого, а й розширеного відтворення ВВП України, завдяки якому тільки й можливо забезпечити прискорений розвиток її народного господарства.



# Висновки

На сьогодні питання поновлення ВЕЗ знову набуває актуальності, причому саме у контексті створення механізму подолання міжрегіональних розривів і депресивного стану територій на фоні надскладної політичної та економічної ситуації у країні.

Поряд з тим, більш ефективним і дійовим заходом з точки зору піднесення економіки депресивного регіону є створення у ВЕЗ виробництв, які б виконували функцію центрів кристалізації нової структури економіки.

Крім того, держава повинна зосередити зусилля на розробленні та реалізації інфраструктурних проектів у ВЕЗ, скоригувати діючі підходи до надання територіям спеціального режиму економічної діяльності та організації ефективного управління їх розвитком.